BIOLOGICAL CONTROL FOR PLANT DISEASES

Chiang Mai Agricultural Technology Promotion Center
(Plant protection)
Department of Agricultural Extension, Thailand

Antagonistic microorganism

- Fungi
- Bacteria
- Actinomycetes
- Virus
- Nematode

Trichoderma

- Morphology

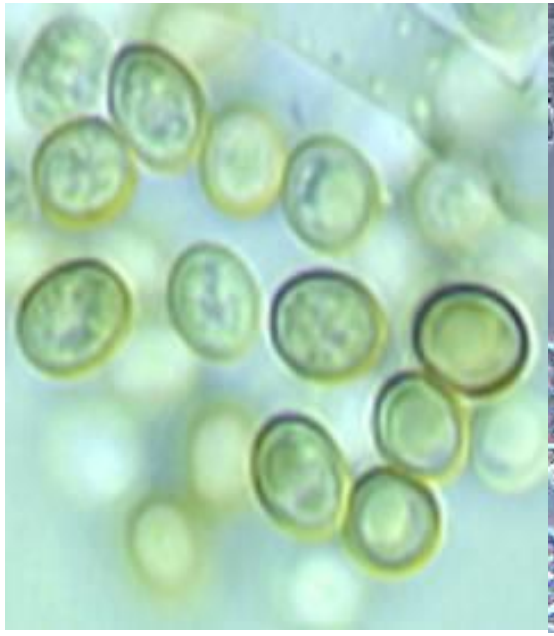

spore

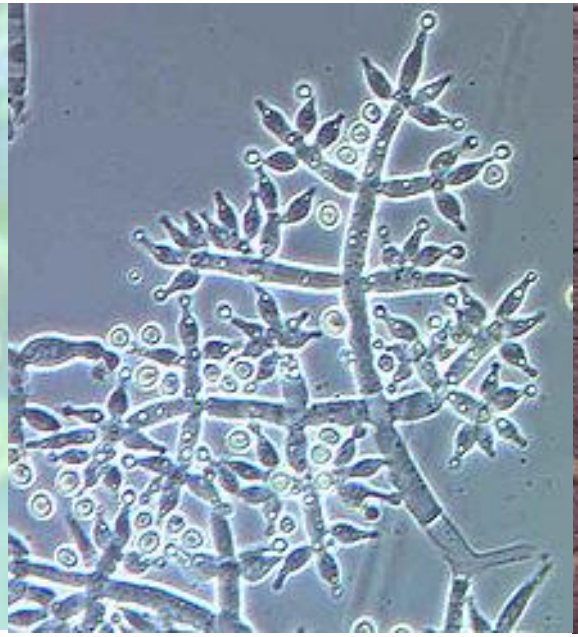

Mycelia

Green colony on media

Trichoderma harzianum

Antagonistic mechanism

- **Competition → growth factors**
- **Parasitism → coiling/penetration**
- **Antibiosis → growth inhibition**
- **Induced resistance → PR protein**

competition

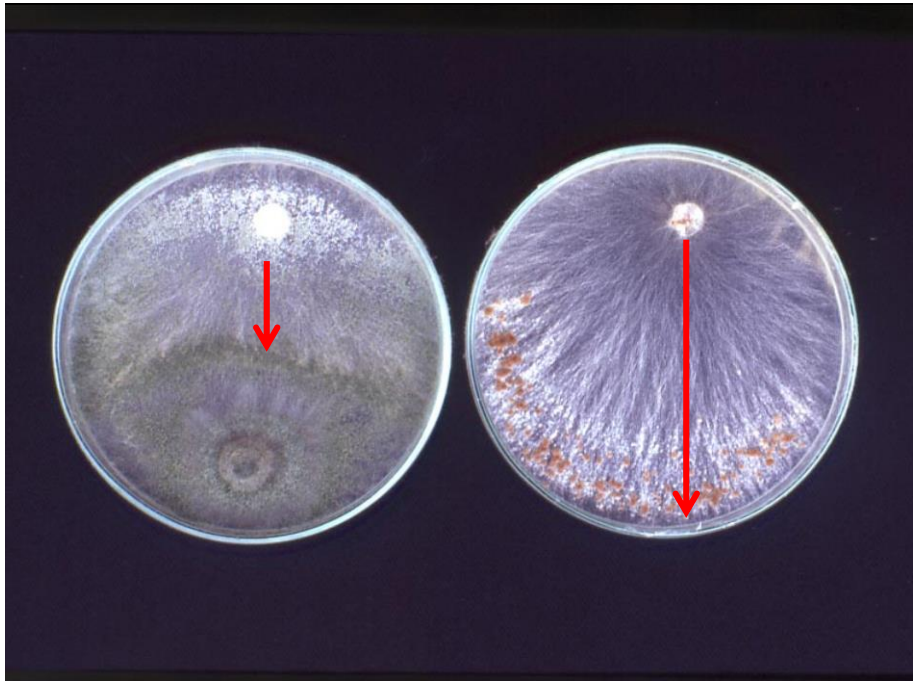

parasitism

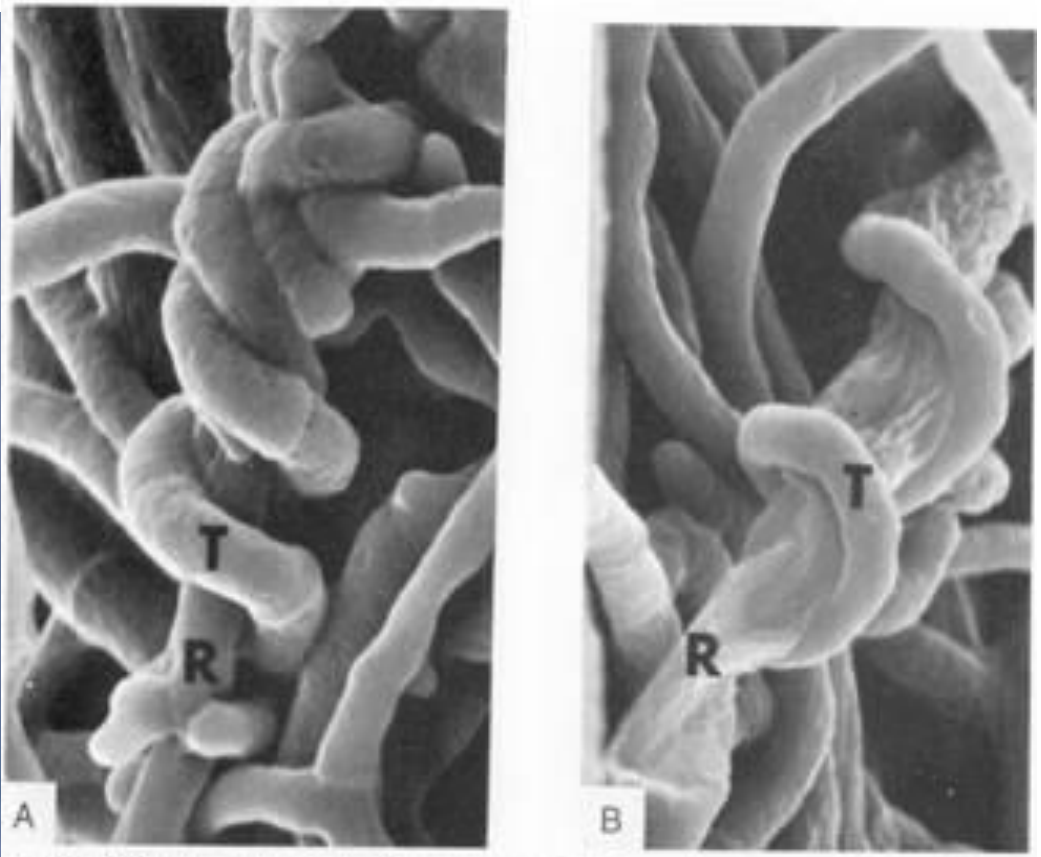

FIGURE 9-7 Effect of the biological control fungus *Trichoderma harzianum* on the plant pathogenic fungus *Rhizoctonia solani*. (A) Hyphae of *Trichoderma* (T) form dense coils and tightly encircle hyphae of *Rhizoctonia* (R) within 2 days after inoculation. (Magnification: 6000×.) (B) By 6 days after inoculation, *Rhizoctonia* hyphae show loss of turgor and marked cell collapse, whereas *Trichoderma* hyphae continue to look normal. (Magnification: 5000×.) [From Benhamou and Chet (1993), *Phytopathology* 83, 1062–1071.]

Antibiosis

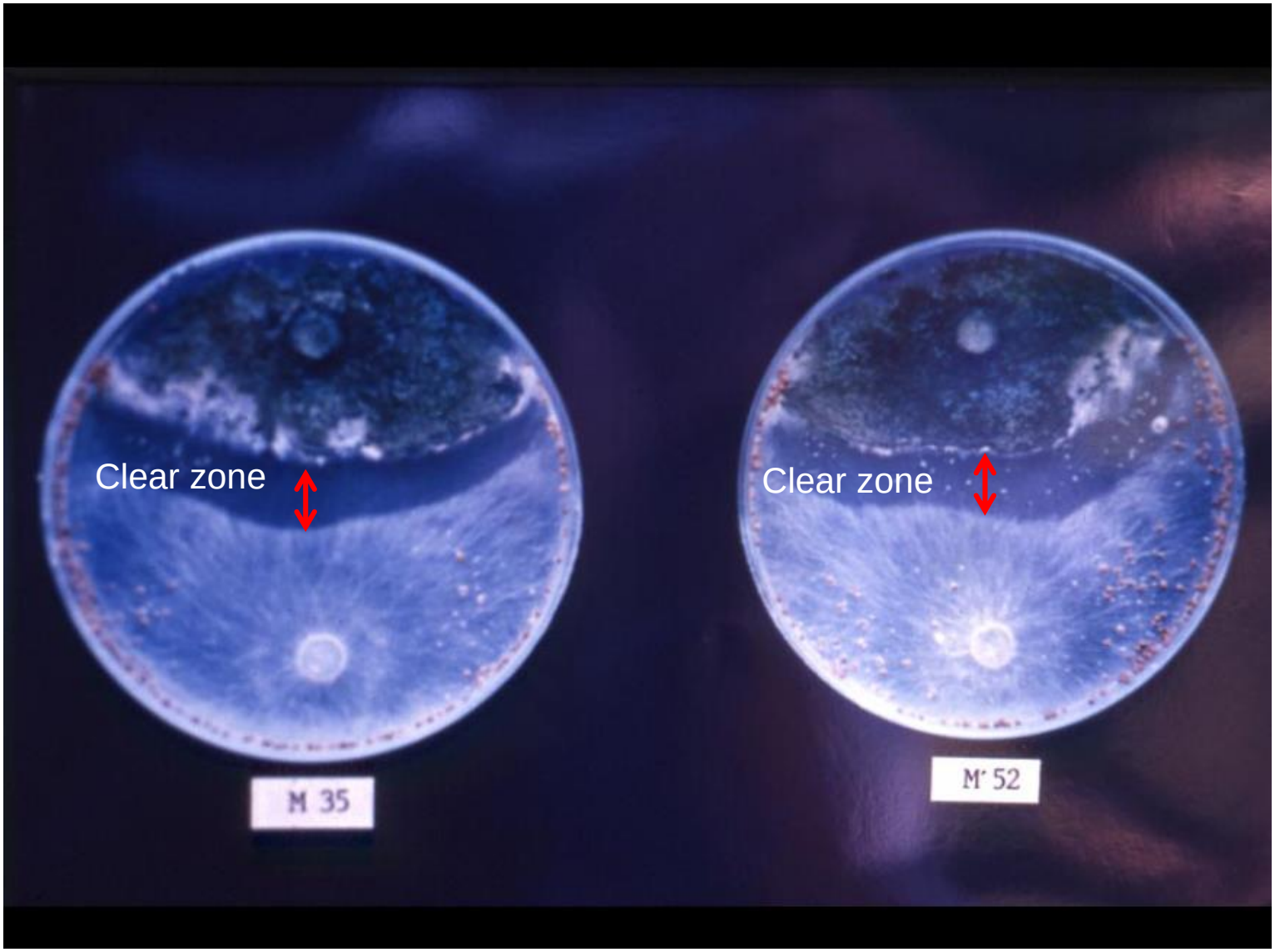

Induced resistance

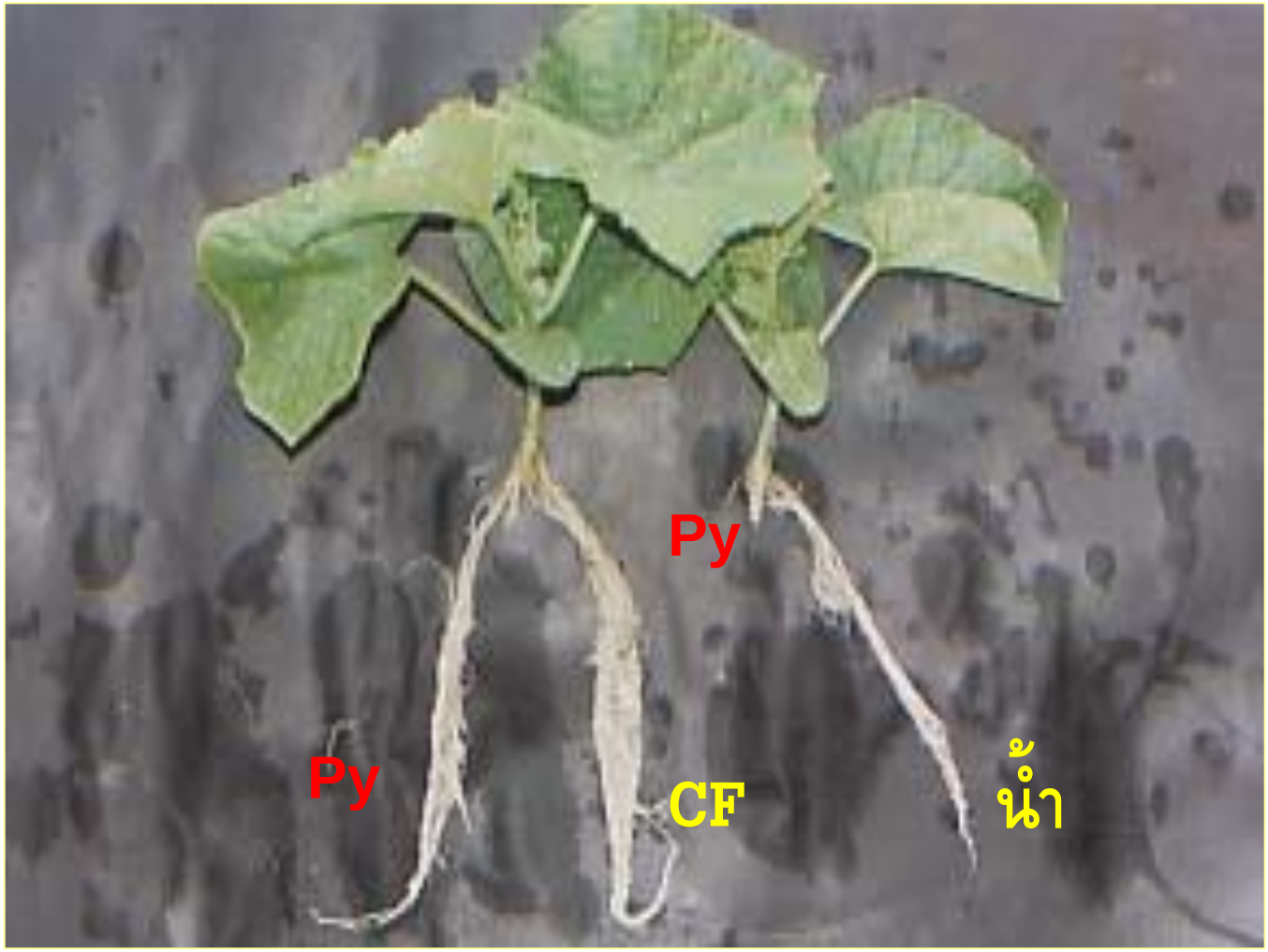

ส่วนหนึ่งจากการทดลองของ รศ.ดร.จิระเดช แจ่มสว่าง

การนำไปใช้

อัตราใช้ : เชื้อราไตรโคเดอร์มา 1 กก/น้ำ 100-200 ลิตร

ตัวอย่างการต่อระบบน้ำ เพื่อผสมเชื้อราไตรโคเดอ์มา

ฉีดพ่น

ผสมปุ๋ยอินทรีย์ **40** กก. **+**ไตรโคเดอร์มา **1** กก.**+** รำอ่อน **5** กก.

ผสมในสารละลาย
พืชไฮโดรโปนิคส์

คลุกเมล็ดพันธ์เพื่อป้องกันโรค
10 กรัม/เมล็ด 1 กิโลกรัม

ใช้น้ำไตรโคเดอร์มา ผสมร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ

แช่เมล็ดพันธุ์ข้าว
ก่อนปลูก 10 นาที

เชื้อสด 1 กิโลกรัม / น้ำ 200 ลิตร
เติมน้ำแล้วกวนเพื่อล้างสปอร์

กรองเอาแต่น้ำสปอร์

เติมน้ำที่ล้างสปอร์(เชื้อรา 1 กิโลกรัม)/ น้ำ 200 ลิตร

เติมน้ำหมัก 500 มิลลิลิตร / น้ำ 200 ลิตร

UTZMARU

บ่อเก็บน้ำ
ถังผสมเชื้อรา
ไตรโคเดอร์มา

ถังผสมเชื้อรา
ไตรโคเดอร์มา
บ่อเก็บน้ำ
ท่อส่งน้ำ
ท่อดูดน้ำจากบ่อ

การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยเคมี

- อัตรา 2 กก./ปุ๋ย 50 กก. (หรือ 1 กระสอบ)

Fusarium wilt

โรคโคนเน่า *Sclerotium rolfsii*

โรคกุ้งแห้ง Anthracnose

รากเน่า โคนเน่า Phytophthera

ฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา
บริเวณแผลที่ลำต้น

สาเหตุ: เชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc.

โรคใบไหม้

ระยะกล้า แตกกอ ออกรวง

โรคกล้าเน่า (Seedling rot disease)

Curvularia lunata

Helminthosporium oryzae

โรคเมล็ดด่าง
Dirty Panicle Disease
ระยะข้าวตั้งท้อง ออกรวง

โรคใบจุดสีน้ำตาล

Bakanae disease

Sheath blight disease

Rhizoctonia solani

Stem rot

Sclerotium oryzae

อุปกรณ์

หัวเชื้อราไตรโคเดอร์มา
เครื่องชั่ง
หม้อหุงข้าว
ยางรัด
เข็มหมุด
น้ำ 2 ส่วน
ข้าว 3 ส่วน
ถุงพลาสติก

หุงข้าวโดยใช้ ข้าว 3 ส่วน น้ำ 2 ส่วน
จะได้ข้าวที่แข็ง ตักใส่ถุงๆละ 250 กรัม

พับปากถุงลงด้านล่าง ปล่อยให้ข้าวอุ่น (เกือบเย็น)

เหยาะหัวเชื้อราลงไป ประมาณ
1 ช้อนชา

รัดยาง เขย่าให้เชื้อราผสมเข้ากับข้าวอย่างทั่วถึง
รวบถุงให้พองบริเวณปากถุง
ใช้เข็มแทง
15-20 ครั้ง/ถุง

คลุกเคล้าข้าวสุกกับเชื้อในถุงอีกครั้ง

วางถุงข้าวสุกในลักษณะแบนราบ ไม่ซ้อนทับกัน
(ในที่มีแสงสว่าง ปลอดจากมด ไร และสัตว์อื่น ๆ)

ปัญหาที่พบ !
ในการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดสด

ลักษณะปัญหา	สาเหตุ	แก้ไข
เชื้อขึ้นขาวแต่ไม่เขียว	• ข้าวแฉะ	→ ปรับลดน้ำ
	• อากาศไม่พอ	→ เจาะรูเพิ่ม
	• แสงไม่พอ	→ ให้แสงไฟนีออน
ใกล้ปากถุงเชื้อขึ้นเขียว/ก้นถุงขาว	• อากาศไม่พอ	→ เจาะรูเพิ่ม

เจาะรูน้อยไป > กันถุงมีเส้นใยสีขาว

เชื้อราไตรโคเดอร์มา อายุ 7 วัน

เชื้อราบิวเวอร์เรีย อายุ 15 วัน

ข้อควรระวัง
ในการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดสด

- ใช้ปุ๋ยหมักปุ๋ยคอกเก่าผสมเชื้อสด
- ห้ามใช้เชื้อสดคลุกเคล้ากับสารเคมี เช่น เบนโนมิล คาร์เบนดาซิม
- ผสมเชื้อสดกับรำข้าวและปุ๋ยหมักแล้วให้ใช้จนหมด
- ควรฉีดพ่นน้ำเชื้อสดในเวลาแดดอ่อน หรือเวลาเย็น

ข้อดีของเชื้อราไตรโคเดอร์มาชนิดสด

- เชื้อสดเริ่มกิจกรรมได้ทันทีที่ลงสู่ดิน
- เชื้อสดเจริญเพิ่มปริมาณได้รวดเร็ว
- เชื้อสดมีประสิทธิภาพควบคุมโรคได้สูง
- เกษตรกรผลิตใช้ได้เอง ช่วยลดต้นทุน
- ใช้เชื้อสดได้หลากหลายวิธี

สวัสดี